

Maankäyttölupapyyntö Marski Challenge -tapahtumaa varten Lystinmäen alueella

Kirkkoneuvosto 09.06.2026 § 78

29/03.02.01/2026

Valmistelija Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila

Esittelijä Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila

Esittely **Asian tausta**

Seurakuntaan on saapunut maankäyttölupapyyntö, joka koskee Marski Challenge -nimisen seikkailu-urheilutapahtuman toteuttamista Janakkalan seurakunnan maa-alueella Lystinmäen, Rantalahden, Pappilan ja Torpparimuseon läheisyydessä. Tapahtuma on suunniteltu järjestettäväksi 18.7.2026. Luvan hakijan ilmoituksen mukaan kyseessä on seikkailu-urheilutapahtuma, jossa on kaksi sarjaa, kunto- ja kilpasarja, ja aiempina vuosina kilpasarjassa on ollut noin 30 paria. Osallistujien olisi tarkoitus liikkua alueella arviolta noin klo 12.30–15.30 välisenä aikana.

Marski Challenge -tapahtuman verkkosivujen mukaan tapahtumassa edetään kahden henkilön joukkueissa jalan, pyörällä ja meloen maastokarttojen ja reittiohjeiden avulla. Kunto-Marskin radan pituus on noin 35 km ja Kilpa-Marskin noin 60 km. Kilpa-Marski on vuonna 2026 seikkailu-urheilun SM-keskimatkan kilpailu, ja Kilpa-Marskissa reitin osat ovat Kunto-Marskia teknisempiä ja vaativampia.

Lupapyyntöön mukaan tapahtuman reitti kulkisi seurakunnan alueella muun muassa Lystinmäen rinteessä olevaa polkua pitkin. Hakija esittää, että punaisilla rasteilla merkityt alueet olisivat kiellettyjä alueita, ja että mäessä oleva rasti voitaisiin hakea myös jalan. Mäestä olisi hakijan mukaan kaksi poistumisväylää, joista toinen suuntautuisi Pappilan kohdalle tulevalle polulle ja toinen Torpan kohdalle tulevalle polulle. Lisäksi hakija on esittänyt rastipisteitä Rantalahden alueelle sekä mahdollisia kulkureittejä koulun, Pappilan ja Torpparimuseon suuntaan.

Kyläyhdistyksen lausunto ja esiin nostetut huolenaiheet

Asiassa on pyydetty ja saatu kyläyhdistyksen edustajan näkemys. Lausunnossa suhtaudutaan esitettyyn reittiin ja rastisuunnitelmaan kriittisesti erityisesti alueen kulumisen, turvallisuuden, reittien soveltuvuuden ja hiljattain toteutetun luontopolun säilymisen näkökulmasta.

Kyläyhdistyksen lausunnossa todetaan, että erityisesti niin sanottu 1-rasti ei ole esitetyn mukaisesti käytettävissä. Lausunnon mukaan kyseiselle rastille johtava todennäköisin reitti kulkisi pitkin hyvin kapeaa harjua vanhojen sorakuoppien välissä. Harju on lausunnon mukaan jo nykyisellään haavoittuva, eikä sitä tulisi käyttää tapahtuman kulkureittinä. Alue tulisi lausunnon mukaan merkitä karttaan kielletyksi reitiksi.

Lisäksi kyläyhdistys tuo esille, että mahdollinen toinen reitti hautausmaan huoltorakennuksen kulmalta kulkisi kohti vanhaa pappilaa. Kyseinen reittiosuus on lausunnon mukaan jo merkitty kielletyksi, koska se on haavoittuva ja kirkon ympäristön sekä vanhan pappilan kannalta erityisen herkkä alue. Kolmantena mahdollisena reittinä esitetty kulku pappilan portin läheisyydestä tai lännen/koillisen suunnasta johtaisi lausunnon mukaan käytännössä tilanteeseen, jossa kilpailijoiden olisi tultava alas samaa polku-uraa pitkin, eikä muuta paluureittiä olisi. Tämä aiheuttaisi kohtaavaa liikennettä, lisäisi kulumista ja olisi lausunnon mukaan turvallisuuden ja alueen kestävyiden näkökulmasta epätoivottavaa.

Myös 2-rastin osalta kyläyhdistys katsoo, ettei rastille ole muuta käyttökelpoista tai potentiaalista reittiä kuin luontopolku. Koska luontopolku on tuore ja sen kulumista halutaan välttää, kyläyhdistyksen näkemyksen mukaan kyseinen rastipaikka ei ole soveltuva.

3-rastin osalta lausunnossa todetaan, että sen sijoittaminen helpossa paikassa sijaitsevaan risteykseen voisi olla mahdollinen. Samalla kuitenkin edellytettäisiin, että kuntoportaat merkitään kielletyksi alueeksi. Kyläyhdistyksen kokonaisarvion mukaan alue ei ole esitettyjen rastiehdotusten pohjalta realistisesti toteuttamiskelpoinen: lausunnossa todetaan, että ainoastaan yksi rasti voisi olla mahdollinen, mutta kokonaisuutena alueen käyttöä ei pidetä suositeltavana.

Asian arviointi

Seurakunnan maa-alueiden käytössä on perusteltua kiinnittää erityistä huomiota alueen luontoarvoihin, kulutuskestävyyteen, hautausmaan ja pappilan ympäristön arvokkuuteen, alueen turvalliseen käyttöön sekä seurakunnan omien toimintojen ja alueen virkistyskäytön turvaamiseen.

Marski Challenge on luonteeltaan liikkuva seikkailu-urheilutapahtuma, jossa eteneminen tapahtuu maastossa karttojen ja reittiohjeiden perusteella. Tapahtuman luonne poikkeaa siten tavanomaisesta ohjatusta alueen käytöstä, koska osallistujat voivat hakeutua rasteille useita eri reittivaihtoehtoja käyttäen. Vaikka hakija on esittänyt karttamerkintöjä ja kieltoalueita, käytännössä rastien sijoittaminen alueelle voisi ohjata osallistujia myös sellaisille poluille, harjuille, rinteille ja pappilan ympäristön reuna-alueille, joiden kulutuskestävyys on heikko tai joiden käyttöä on muuten syytä rajoittaa.

Erityistä merkitystä on sillä, että kyläyhdistyksen lausunnossa on nostettu yksityiskohtaisesti esiin useita reittivaihtoehtoihin liittyviä ongelmia. Huolenaiheet eivät koske vain yksittäistä kohtaa, vaan muodostavat kokonaisuuden: alueella on kapeita ja haavoittuvia maastonkohtia, jo kielletyiksi katsottuja kulkureittejä, pappilan ja hautausmaan ympäristöön liittyviä herkkyystekijöitä, mahdollisia vastakkaissuuntaisen liikenteen tilanteita sekä tuoreen luontopolun kulumiseen liittyvä riski.

Seurakunnan näkökulmasta merkityksellistä on myös se, että lupapyyntö kohdistuu alueeseen, jonka käytössä tulee huomioida paitsi tapahtuman väliaikainen toteutus myös alueen pidempiaikainen säilyminen. Tuore luontopolku, kapeat polku-urat ja pappilan ympäristö ovat alueita, joiden kulumista voi olla vaikea korjata jälkikäteen. Vaikka osallistujamäärä seurakunnan alueella olisi ajallisesti rajattu ja tapahtuman järjestäjä pyrkisi

ohjaamaan liikkumista karttamerkinnöin, esitetty kokonaisuus ei kyläyhdistyksen lausunnon perusteella anna riittävää varmuutta siitä, että alueen käyttö olisi seurakunnan kannalta hyväksyttävällä tavalla hallittavissa.

Asiassa on siten perusteltua katsoa, ettei maankäyttölupaa tule myöntää esitetylle reitti- ja rastikokonaisuudelle. Kielteinen päätös ei perustu tapahtuman luonteeseen sinänsä, vaan kyseisen alueen erityispiirteisiin, esitettyjen rastien ja kulkureittien ongelmallisuuteen sekä siihen, että paikallistuntemukseen perustuva lausunto osoittaa alueen käytön olevan tässä muodossa vaikeasti sovitettavissa alueen kestävään ja turvalliseen käyttöön.

LAVA

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen (657/2023) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Päätösesitys

Kirkkoneuvosto päättää, että Janakkalan seurakunta ei myönnä pyydettyä maankäyttölupaa Marski Challenge -tapahtuman rastien ja kulkureittien sijoittamiseksi seurakunnan Lystinmäen, Rantalahden, Pappilan ja Torpparimuseon läheisyydessä sijaitseville maa-alueille hakemuksessa esitetystä muodosta.

Perusteena päätökselle on, että esitetty reitti- ja rastisuunnitelma kohdistuu maaston kulutuskestävyyden, turvallisuuden ja alueen arvokkaan ympäristön kannalta herkille alueille. Kyläyhdistyksen lausunnossa on tuotu esiin, että osa esitettyihin rasteihin johtavista todennäköisistä reiteistä kulkisi kapeilla ja haavoittuvilla harju- ja polkualueilla, jo kielletyiksi katsotuilla reittiosuuksilla tai pappilan ja hautausmaan ympäristön kannalta ongelmallisilla alueilla. Lisäksi tapahtuman toteuttaminen voisi aiheuttaa tuoreen luontopolun ja muiden kapeiden polku-urien kulumista sekä muodostaa turvallisuusriskin mahdollisen vastakkaissuuntaisen liikenteen vuoksi.

Kirkkoneuvosto toteaa, että seurakunta suhtautuu myönteisesti alueen vastuulliseen ja hyvin suunniteltuun virkistyskäyttöön sekä paikallisiin tapahtumiin. Tässä tapauksessa esitetty maankäyttö ei kuitenkaan ole alueen erityispiirteet ja saadussa lausunnossa esitetyt näkökohdat huomioon ottaen tarkoituksenmukaista. Mikäli tapahtuman järjestäjä myöhemmin esittää olennaisesti muutetun suunnitelman, jossa seurakunnan herkäät alueet, luontopolku, Pappilan ja hautausmaan ympäristö sekä kielletyiksi katsotut kulkureitit rajataan kokonaan käytön ulkopuolelle, asia voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen erillisen hakemuksen perusteella.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Toimeenpano

Tiedoksi luvan hakijalle

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Janakkalan seurakunnan kirkkoneuvostolle kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n mukaan